

Kasper Jørgensen

Brug af høreapparat nedsætter risiko for kognitiv svækkelse

Brug af høreapparat eller cochlea-implantat er associeret med mindsket risiko for udvikling af kognitiv svækkelse hos personer med høretab. Tjek af hørelsen bør indgå som en rutinemæssig del af udredningsprogrammet for patienter med tegn på kognitiv svækkelse.

Nedsat hørelse er i adskillige befolkningsundersøgelser blevet identificeret som en af de væsentligste risikofaktorer for udvikling af kognitiv svækkelse og demens. Men er det muligt at mindske eller neutralisere den øgede demensrisiko ved at korrigere for høretabet ved hjælp af et høreapparat eller et cochlea-implantat?

Ifølge en ny, stor tværgående analyse – en såkaldt metaanalyse – af den foreliggende forskning er svaret langt hen ad vejen bekræftende. Metaanalysen bestod af to delanalyser.

Den ene var en metaanalyse af otte befolkningsundersøgelser med til sammen ca. 127.000 deltagere, der viste, at brugere af høreapparat har en 19 % lavere risiko for kognitiv svækkelse på langt sigt sammenlignet med personer med ukorrigeret høretab – det vil sige personer, der ikke anvender høreapparat (hazard ratio 0,81; 95 % konfidensinterval 0,76 til 0,87).

Risikoreduktionen forbundet med brug af høreapparat gjorde sig gældende for både personer med et normalt kognitivt funktionsniveau og for personer med let kognitiv svækkelse (*mild cognitive impairment, MCI*).

Opfølgningstiden i de otte studier varierede mellem 2 og 25 år.

Den anden delanalyse var en metaanalyse af 11 studier med i alt 568 deltagere, der viste, at brugen af høreapparater og cochlea-implantater på kort sigt var forbundet med en beskedent, men signifikant forbedring på 3 % i det kognitive funktionsniveau målt ved hjælp af korte kognitive tests (forholdstal 1,03; 95 % konfidensinterval 1,02 til 1,04).

Et cochlea-implantat er en slags elektrode, der indopereres i det indre øre, nærmere bestemt i sneglen, og som trådløst er forbundet med et eksternt høreapparat med tilkøbt taleprocessor.

Rutinemæssigt check af hørelsen

Ifølge en ledsagende ledende artikel i fagtidsskriftet *JAMA Neurology*, hvor metaanalysen er publiceret, rummer den tre hovedpointer.

For det første giver metaanalysen overbevisende evidens for, at brug af høreapparat er associeret med en betydelig nedsættelse for risikoen for udvikling af kognitiv svækkelse.

Selvom resultatet ikke kan tages som bevis på en årsagssammenhæng, udgør det et godt argument for, at en undersøgelse af hørelsen bør indgå som en rutinemæssig del af udredningsprogrammet for patienter, der oplever tegn på kognitiv svækkelse. Screening og behandling af aldersrelateret høretab er i de fleste tilfælde relativt enkelt og ikke-invasivt.

For det andet bør fremtidige studier undersøge effekten af høreapparat eller et cochlea-implantater hos patienter både med og uden let kognitiv svækkelse hver for sig. Man kan ikke uden videre generalisere resultater fra den ene patientgruppe til den anden, da grupperne formentlig har hver sin risikoprofil og hvert sit udviklingsforløb for kognitiv svækkelse.

For det tredje kan den foreliggende metaanalyse tages til indtægt for værdien af at kombinere de foreliggende studier i en fælles, tværgående analyse. Flertallet af de 19 studier inkluderet i analyserne opnåede ikke statistisk signifikans hver for sig. Men da de blev analyseret under ét, blev resultatet signifikant.

Resultatet understreger værdien af at foretage metaanalyser samt nødvendigheden af at standardisere måling af høretab og kognitive effektmål på tværs af studier af forskellige populationer, så resultaterne bliver lettere at analysere på tværs.

I en pressemeddelelse fra *the National University of Singapore*, som forskerne bag metaanalysen er tilknyttet, beskriver førsteforfatter Brian Yeo fordelene ved tidlig opsporing og intervention målrettet høretab:

”Vores studie tyder på, at fordelene akkumuleres gennem længere tid. Den kognitive gevinst kan være lille på kort sigt, men mere udtalt i det lange løb. Det er opmuntrende at se, at patienter med let kognitiv svækkelse eller tidlig demens opnåede en relativ forbedring i det kognitive funktionsniveau efter brug af høreapparater. Så tidlig opsporing og behandling har vist sig at have stor betydning.”

Yeo BSY, Song H, Toh EMS, Ng LS, Ho CSH, Ho R, et al. Association of Hearing Aids and Cochlear Implants With Cognitive Decline and Dementia: A Systematic Review and Meta-analysis. *JAMA Neurol.* 2022.

[PubMed](#)

Denham MW, Weitzman RE, Golub JS. Hearing Aids and Cochlear Implants in the Prevention of Cognitive Decline and Dementia-Breaking Through the Silence. JAMA Neurol. 2023;80(2):127-8.

[PubMed](#)

Using hearing aids decreases the risk of cognitive decline by 20%, a NUS Medicine study.
Pressemeddelelse, National University of Singapore School of Medicine, den 3. Januar 2022.

[National University of Singapore](#)

Oprettet: 15. februar 2023